

Adil Gür: Türk halkı, hükümetin en başarılı icraatı olarak sağlığı görüyor

Röportaj: Ömer Çakkal

Türkiye, yeni bir seçime gidiyor. 12 Haziran sabahında sandık önümüze konacak ve günün akşamında partiler hisselere düşen oyu alacak. 2002 sonrası sağ-
lıkta atılan olumlu adımlar, iktidar partisini seven-sevmeyen pek çok kişinin üzerinde uzlaştıkları bir alan. Bunlar, kimilerine göre Adalet ve Kalkınma Partisi'ni ikinci kez iktidara getiren ve belki de üçüncü kez iktidara getirecek unsurların başında geliyor. Bu algı nedenli doğru? Özel hastanelerde tedavi imkânı, ilaca erişim, sağlık personeline performansına göre maaş ödemesi, aile hekimliği gibi uygulamaların seçmen davranışlarına bir etkisi var mı?

Konuyu A&G Araştırma Şirketi'nin Başkanı Adil Gür ile konuştuk.

“Sağlık 8 yıl önce 3. sıradaki sorunken bugün artık 6-7. sorun olarak görülüyor”

AK Parti eğer 3. kez iktidara gelirse Cumhuriyet tarihinde bir ilke tanık olacağız. Bu başarının dinamikleri neler?

Sadece Türkiye'de değil tüm dünyada seçmen tercihlerini belirleyen en önemli etken, ekonomi ve hükümet icraatlarının günlük yaşama yansımalarıdır. Elbette Türkiye gibi birçok etnik, mezhepsel, ideolojik faktörlerin etkili olduğu bir ülkede ideolojik nedenlerle oy verme eğilimi var. Araştırmalara göre Türkiye'deki

her 100 seçmenden 35-40'ı ideolojik nedenlerle oy veriyor. Ancak çoğunluk günlük yaşamına, gelirine bakarak parti tercihinde bulunuyor. Böyle olduğu için örneğin bir parti, bir önceki seçimde iktidar olurken bir sonraki seçimde yüzde 1 oyda kalabiliyor. DSP, 1999 seçimlerinde yüzde 27 ile en çok oyu alırken 2002'de yüzde 1'de kaldı.

Türk halkı, neleri sorun olarak görüyor?

Anketlerde vatandaşlara “Türkiye'nin en önemli sorunu nedir” diye sorduğunuzda ekonomi ve işsizlik başta geliyor. AK Parti'nin iktidarı öncesi terör ve sağlık Türkiye'nin en önemli sorunları arasında gösterilirken bugün artık marjinal sorunlar olarak öne çıkıyorlar. Sağlık önceleri 3. sıradaki sorunken bugün

Fotoğraflar: Sedat Özkömeç

“Anketlerde sağlık önceleri 3. sıradaki sorunken bugün artık 6 ve 7. sorun olarak görülüyor. Türk halkı, AK Parti'nin en çok sağlıktaki uygulamalarından memnun. Ardından sırayla okullardaki ücretsiz ders kitapları, TOKİ konutları, double yollar ve sosyal yardımlar sayılıyor. Partilerin güçlü ve zayıf imaj unsurları vardır. AK Parti'nin en güçlü imajlarından biri sağlık.”

artık 6 ve 7. sorun olarak görülüyor.

Sıralama nasıl?

Birinci sırada işsizlik var. İkinci sırada ekonomi, üçüncü ve dördüncü sırada birbiri ile yer değiştirme eğilimi gösteren Kürt sorunu ve eğitim var. Türban ve yolsuzluklar onları takip ediyor. Ardından da sağlık geliyor. Geçmişte Türk halkının yüzde 20-30'u sağlığı önemli bir sorun olarak sayarken yüzde 7-9 oranında bir kitle artık sağlığı önemli bir sorun olarak görüyor.

“Halk sırasıyla sağlık, ücretsiz ders kitapları, TOKİ konutları, otoyollar ve sosyal yardımlardan memnun”

Seçmen tercihlerinde sağlığın rolü ve etkisi hakkında genel bir değerlendirme yapabilir misiniz?

Yaptığımız araştırmalarda, “AK Parti iktidarının memnun olduğunuz uygulamaları hangileridir” diye sordüğümüzda birinci sırada sağlığın geldiğini görüyoruz. Sağlık birinci sırada geliyor. İkinci sırada okullardaki ücretsiz ders kitapları, üçte TOKİ konutları, dörtte

duble yollar, beşinci sırada sosyal yardımlar sayılıyor. Buradan yola çıkarak şunu söyleyebiliriz: Sağlık, seçmenlerin oy tercihlerinde ekonomi kadar, geçim sıkıntıları kadar etkili bir faktör.

Sağlık neden bu kadar öne çıkıyor?

Çünkü sağlık, günlük yaşamımızda hemen her gün karşımıza çıkan bir konu. Yani bugün Libya'da yaşananlar, Kürt sorunu, türban sorunu gibi konular belki insanları doğrudan etkilemezken sağlık tamamıyla insanların günlük yaşantısıyla ilintili bir alan olduğu için, bir olmazsa olmaz olduğu için öne çıkıyor.

Uzun ömür insanları, partileri her şeyi yıpratır. Uzun iktidarına rağmen AK Parti'yi ikinci kez iktidara getiren ve belki 3. kez iktidara getirecek olan en önemli faktör sağlık olmuştur dersek, abartılı bir yorum yapmış olur muyuz?

Bunu söyleyebiliriz. Seçmen algısına göre durum böyle.

Halkımız oy verirken sağlıktaki doğruları, yanlışları ne kadar dikkate alıyor?

Hem de çok dikkate alıyor. Hastalardan alınacak 3 liralık, 5 liralık bir katkı payının bile anında oya yansıdığını görüyoruz. 5 liralık bir katkı payı iktidar oylarında düşüşe neden oluyor. 8-10 nüfuslu ailelerde 5 liralık bir katkı payının büyük önemi var. Konunun çok dışına çıkmadan bir şey söylemek istiyorum: Anadolu'da sosyal yaşamı olmayan, eşyle konuşamayan, belki arkadaşlarıyla görüştürülmeyen, bir şey paylaşamayan kadın için doktora gitmek rehabilitasyon, rahatlama anlamına da gelebiliyor. Geçen haftalarda açıkladığımız bir araştırmanın sonuçlarına göre Türkiye'de kadınların yüzde 35'i şiddet görüyor. Bunların önemli bir kısmı zorunlu haller dışında evinden dışarıya adımını atmıyor. Bu kadınlar için doktora gitmek bir psikolojik bir rahatlama, bir sosyalleşme. Bu kadından her doktora gidişinde 5 lira istediğinizde oy tercihlerinde değişim olabiliyor.

Bu yorumunuzu ben biraz öteye taşıyayım: Sosyal yaşamı olmayan, eşyle konuşamayan bazı kadınlar için hastaneye gitmek, ileri bir yo-

rum yapacağım, tatile gitmek gibi, otele gitmek gibi bir şey de değil mi? Orada bir doktorla, hemşireyle görüşmek, bir hastayla tanışmak onu sosyalleştirmiyor mu?

Gayet tabii. Çantasındaki parayla bir restoranda yemek yiyemeyecek olan kadın hastane odasında bu ihtiyacını tatmin ediyor. Bugün otel konforundaki özel hastanelerde tedavi edilen hasta minnet duyuyor ve bu durum oy tercihine yansıyor. Bir araştırmacı olarak değil de bir vatandaş olarak, Adil Gür olarak şu fikrimi belirtmemi izin verin: Bugün Türkiye'de vatandaşa sunulan sağlık imkânları, gelişmiş pek çok ülkedeki insanlara nasip olamayacak durumdadır. Örneğin Obama yönetimi ülkemizdekine benzer bir sağlık reformu yapmak istedi, çok az bir başarı gösterebildi.

İzin verirseniz burada bir virgül koyalım ve biraz Recep Akdağ özelinde konuşalım.

Ben çok başarılı buluyorum.

İki dönemdir ve 8 yıldır bakanlık koltuğunu devretmeyen bir isim. Partisine, memleketi Erzurum'da rekor düzeyde bir halk ilgisi var. Her fırsatta kan değişimini önemseydiğini söyleyen Başbakan Erdoğan, sağlık politikalarının kalıcı olması için mi onu bakanlıktan almadı? Yoksa başarılı politikalar mı onu koltuktan etmedi?

Tabii bunu AK Parti yetkililerine ve Sayın Başbakan'a sormak lazım ama şunu söyleyebilirim: AK Parti, kamuoyunun tepkilerine önem veren, kendisine yakın 4-5 araştırma şirketi ile daima anketler yaptıran bir parti. Zaten başarılı olmasındaki önemli etkenlerden biri de kamuoyunun nabzını iyi tutması. Yapılan kamuoyu yoklamalarında en başarılı alan olarak sağlık görülüyorsa, sağlığın başındaki ismin, sağlığın patronunun da bu başarıda bir katkısının olması gerekir. O nedenle belki başarılı olarak algılanan bu alanda yöneticiyi değiştirmek istemiyor olabilir. Erzurum'da AK Partiye olan seçmen ilgisine gelince, mutlaka Sayın Bakan'ın bir miktar etkisinin olduğunu kabul etmekle birlikte daha çok Başbakan'a

olan ilgiyle ve Erzurum'un sosyo-politik yapısıyla ilgili olduğunu görüyoruz.

Konuya biraz da siyasi partiler cephesinden bakalım. Partilerin program ve propagandalarında sağlığa ayrılan yer ve rol ne durumda?

Sağlık günlük hayatın içinde olan, seçmeni doğrudan ilgilendiren bir konu. O nedenle de bu konuda yapılmış her adımı, siyasi partiler iyi kullanmak durumunda. 2002 öncesi partilerin sağlık konusunu seçim kampanyalarında pek kullanmadığını görüyorduk. Ama 2004, 2007 ve 2009 seçimlerinde hatta referandumda AK Parti'nin sağlıktaki gelişmeleri bir hayli ön plana çıkardığını görüyoruz. Partilerin güçlü ve zayıf imaj unsurları vardır. AK Parti'nin en güçlü imajlarından biri sağlık. O nedenle bugün Sayın Başbakanın bilhassa Anadolu'da katıldığı etkinliklerde sağlıktaki gelişmeleri sürekli hatırlattığını, anlattığını görüyoruz.

“Muhalefet, politikalarını halka anlatamıyor”

Peki, muhalefet ne yapıyor? Bu tabloyu izlemekle mi yetiniyor, yoksa hükümetin yaptığı icraatları yanlış ve eksik olarak eleştirip kendileri farklı bir öneri getiriyorlar mı?

Türkiye siyasetindeki sorun da buradan kaynaklanıyor aslında. Bugün devletin kendi kurumu olan TÜİK'in rakamlarına bile göre işsizliğin, yoksulluğun arttığını görüyoruz ama buna rağmen iktidar partisi oy kaybetmiyor. Bunun temel nedenlerinden biri, muhalefet partilerinin iktidar partisinden daha iyi yapacakları noktasında seçmeni ikna edememesi. Muhalefet partilerinin “Biz iktidara gelirse sağlık alanındaki şu eksik ve yanlışları şöyle yapacağız” demeleri gerekiyor ama ben buna

şahit olamıyorum. Sağlık alanında bazen çıkışları oluyor ama tam gün yasası örneğinde olduğu gibi vatandaşın günlük hayatını çok da ilgilendirmeyen bir alanda meşgul olduklarını görüyoruz. Şunu net olarak söyleyebiliriz: İktidar bunu çok iyi kullanıyor ama muhalefet partileri bu alanda eğer varsa politika ve projelerini halka yeterince ulaştıramıyorlar.

Kemal Kılıçdaroğlu'nun TV'lerde yayımlanan yeni tanıtım videosunu görme şansınız oldu mu? CHP lideri, “Ben Kemal Kılıçdaroğlu” diye başlayan ve aile sigortasını anlattığı reklam filminde, etkili bir müzik ve görüntüler eşliğinde kendi sesinden iyi bir yaşamın her babanın, annenin, çocuğun hakkı olduğunu söylüyor. Sizce CHP'nin bu tür çalışmalarla perçinlemeye çalıştığı Kılıçdaroğlu dönemindeki sosyal politikalar eksenli siyaset anlayışı, seçmen tercihlerini ne şekilde etkiler?

Şimdiye kadar hep AK Parti'nin seçmen gözünde sağlık alanında başarılı olduğu algısı üzerinden konuştuk. Bu durum, muhalefeti yok saydığımız, bu partilerin başarısız oldukları anlamına gelmiyor. Önümüzdeki 3 aylık dönemde işsizlikle, yoksullukla mücadeleyle ilgili projelerini anlatabilirlerse elbette bunun bir etkisi olacaktır. Ancak bu elbette ki dramatik bir değişikliğe neden olmaz. Birinci parti üçüncü parti, üçüncü parti birinci parti olmaz. Ama zaten dünyanın her yerinde seçimler öncesi yapılan bütün propaganda çalışmaları seçmenin yüzde 3'ünü, 5'ini etkilemek için yapılır.

Bunun altını çizelim, gerçekten böyle midir?

Böyledir tabii. Bilemediniz yüzde 10'dur. Daha fazlasını etkilemez. Hele ki Türkiye

“Seçmen tercihlerini etkileyen en temel şey algılardır. Var olan gerçekler değildir. Cumhuriyet Halk Partisi'nin şimdi bir aile sigortası projesi var. Bu proje, seçmen tercihlerini 2 mi etkiler, 3 mü yoksa 10 mu, bunu parti yöneticilerinin performansı belirleyecektir. Ama mutlaka bir etkisi olacaktır.”

gibi siyasi kutuplaşmanın olduğu bir ülkede seçmen at gözlüğüyle bakmaktadır. Kulağı ve gözleri kapalıdır. Kafasının bir köşesinde partilerle ilgili kesin algıları vardır. O algıları değiştirmek çok zor. Bakın seçmen tercihlerini etkileyen en temel şey algılardır. Var olan gerçekler değildir. Yani milyon dolarlık devasa kampanyalar çok küçük bir kitlenin fikrini değiştirmek için yapılır. Buradan konumuza dönersek Cumhuriyet Halk Partisi'nin bir aile sigortası projesi var. Bu proje, seçmen tercihlerini 2 mi etkiler, 3 mü yoksa 10 mu, bunu parti yöneticilerinin performansı belirleyecektir. Ama mutlaka bir etkisi olacaktır.

“Türkiye'deki kutuplaşma, seçmen tercihini belirlemekten çok, icraatların konuşulmasını engellemeye yarıyor”

Türkiye’de partiler neden sağlık, eğitim, ekonomi gibi konularda yarışmak yerine genellikle kutuplaşmalar üzerinden propaganda çalışması yapıyorlar?

Kutuplaşmadan oy almak için kolay yarıdır. İcraatlar üzerinden oy olmak bir-kim ister, maharet ister. Yani Türkiye’nin temel sorunlarıyla ilgili getireceğiniz çözüm önerilerinin altını doldurmanız, kaynaklarını belirlemeniz, hepsinden öte halkı ikna etmeniz gerekir. Bu, zor bir iş. Hâlbuki kutuplaşma için kolay kısımdır. Kutuplaşmanın olduğu yerde seçmen sorgulamaz. “Güzel kardeşim, sen eğitim alanında bu adamdan daha iyi ne yapacaksın?” demez. Çünkü karşıtlık üzerinden oy verir.

Gelişmiş demokrasilerde durum nasıl?

Orada partiler icraatları ve projeleri üzerinden oy alırlar. Ancak bir de konjktür de önemlidir. Bazen iktidar partisinin yanlışları, bir başka partiyi iktidara getirebilir. CHP bu aile sigortası meselesinde çok eleştirildi. Yani “Benim adım Kemal, ben yaparım” falan. Bugün siz bir proje getirseniz, kaynaklarını açıklasanız, ülkenin en yetkin bilim adamları gelip “Evet, bu olabilir” dese, gene de bunun etkisi çok sınırlı olacaktır. Önemli olan seçimdeki “Bu adamlar bunu yapabilir” algısıdır. Geçtiğimiz dönemlerde “Mazot 1 lira olacak, şu şöyle olacak, bu böyle olacak” şeklinde vaatler de oldu. Ama bunların etkisi sınırlı kaldı. Aslında Türkiye’de seçmen davranışlarını değiştirmek örneğin ABD’ye göre daha kolaydır. Orada insanlar 7 nesildir Demokrat ya da Cumhuriyetçi Partilere oy verirler. Takım tutar gibi parti tutarlar. Oysa ülkemizde halktan ilgi görmeyen partiler kapılarına kilit vururlar. Türkiye’de kutuplaşma, seçmen davranışlarını belirlemekten çok, icraatların ya da önerilerin konuşulmasını engellemeye yaramaktadır.

Doğrudan sağlıkla ilgili hiç anket çalışmanız oldu mu? Vatandaşlar sağlıktaki gelişmeleri nasıl değerlendiriyorlar?

Yaptık. Böbrek, hipertansiyon, şeker ve kalp hastalıkları üzerine anketler yaptık. Gene 2 yıl önce Milliyet Gazetesi için bir araştırma yaptık. O araştırmada özel hastanelerde tedavi imkânı, tüm eczanelerden ilaç alınabilmesi gibi çalışmaların vatandaşların büyük bir bölümü tarafından beğeni aldığını gördük.

Merak ediyorum, doğrudan sağlık alanında kaç soru sordunuz? 10, 50, 100?

15 soru kadar.

Araştırmalarınızı kaç kişilik ekiple yapıyorsunuz? Görüşmelerin tümünü kendi şirketinizden elemanlarınız

mı yapıyor?

Bu ofiste biz rapor yazıyoruz. 10-15 kişilik bir merkez yönetim kadromuz var. Anket dediğimiz iş, hepimizin üniversite çağlarında yaptığı bir iş. Anadolu’da 13 ilde birlikte çalıştığımız ekip şefleri var. Bu ekip şefleri, araştırmamızın mahiyetine göre uygun bir anketör ekip belirleyip işi yaptırır. Her araştırmada aynı anketör grubu ile çalışmamız mümkün değil. Hipertansiyon ile ilgili bir araştırma yapıyorsak tıp fakültesi öğrencileri lazım bize. Örneğin geçenlerde kadınlara uygulanan şiddet konulu araştırmada cinsel şiddete kadar varan sorular sorduk. Bu çalışmayı sadece bayan anketörlerle yaptık. Anket yapacağımız konuda uzmanlardan danışmanlık hizmeti alıyoruz.

Adil Bey, şirketiniz hükümete yakın bir araştırma firması mı?

Hayır, biz hükümete ya da her hangi bir siyasi partiye yakın bir araştırma şirketi değiliz. Tam tersine hükümete biraz uzak olduğumuza dair kamuoyunda bir kanaat var. Biz bütün partilere aynı mesafedeyiz. AK Parti için hiçbir çalışma yapmadık. MHP için de yapmadık. CHP’ye ise bu yıl birkaç çalışma yaptık, o kadar. Biz daha çok STK'lara, firmalara ve medyaya bu tür çalışmalar yapıyoruz.

Bizzat kendiniz halkla görüşüyor musunuz?

Gayet tabi. Her hafta bir iki gün Anadolu’da oluyorum.

En son neredeydiniz?

Diyarbakır’daydım.

Ne gün?

Çarşamba günü.

Ne tür bir çalışma yapılıyordu?

Aile içi şiddetle ilgili bir çalışmaydı.

Siz kendiniz bizzat deneklerle görüştünüz mü?

Bayan deneklerle yapıldığı için ben bizzat görüşmedim.

Bir önceki araştırmada görüştünüz mü?

Tamamında görüşme şansım olmuyor. Eğer biz 6 ayda bir çalışma yapıyor olsak hepsinin içinde yer alabilirim ancak yoğun çalıştığımız için buna pek imkân olmuyor.

Bu soruyu, bir vatandaşın sağlık algısını sizden dinlemek için sordum. Bir sağlık araştırmasında bizzat bir vatandaşla konuştunuz mu?

Geçtiğimiz yıl böbrek taşı araştırmasında bizzat vatandaşlarla konuştum. Anketörlerle birlikte Anadolu’da pek çok köye gittim.

İnsanlar size sağlıklarıyla ilgili ne anlatıyorlar?

Deniyor ki; “Geçtiğimiz yıllarda doktora gitmek bir dertti. Sabah ezanlarında

kuyruklara girip muayene oluyor, bodrum katlarda ilaç almak için sıra bekliyorduk. Ama bugün öyle değil. Sadece TC kimlik numaramla istediğim yerden muayene olabiliyor, istediğim yerde ilaç alabiliyorum.”

Şimdi size bir dizi kavramlar sayacağım. Tespit edebildiğiniz kadarıyla bu kavramlar hakkında halk ne düşünüyor? Aile hekimliği...

Seçmen henüz aile hekimliğinin ne manaya geldiğini bilmiyor. “Acaba aile hekiminden başka kimseye gidebilecek miyim” diye bir endişe var.

Kamu hastanelerinin modernleştirilmesi...

Bunlar halkın ruh halini düzeltiyor. Eskiden hastanelere girdiğinizde kimyevi bir koku burnunuzu doldururdu. Şimdi ise bazı kamu hastanelerinde bir otel temizliği ve konforu var. Ben eskiden hastaneye gidip bir yakınımın geçmiş olsun ziyareti yapmaktan rahatsız oluyordum. Çünkü oradaki manzaradan psikolojik olarak olumsuz etkileniyor, kendim hasta oluyordum. Bu konuda elimde bir veri yok ama zaman zaman bir arkadaşımı ziyarete gittiğimde eskiye oranla kamu hastanelerinin pırl pırl olduğunu görüyorum.

“Performans ölçümü sistemine olumlu bakılmıyor”

Performansa göre maaş...

Halkımızda bununla ilgili olumsuz bir kanaat olduğunu görüyorum. Doktorlar, döner sermayeden daha büyük pay alabilmek için hastalardan yerli yersiz MR'lar, ultrasonlar, tahliller isteyebiliyor, gereksiz ameliyatlara yapabiliyorlar. Halkın bir kısmı, “Ne iyi bir doktor, her bir şeyi düşündü, tahliller yaptırdı” derken, önemli bir kitle bu duruma olumlu bakmıyor.

Hasta hakları birimleri ve uygulamaları...

Türkiye’de her 100 kişiden 40’ı ilkököl mezunu ya da bir okuldan mezun değil. O nedenle insanlara, bırakalım hasta haklarını, anayasal haklarını dahi sorsanız yüzde 70-80’imiz pek bir şey söyleyemeyecektir. Bu kavramların Türkiye için yeni olduğunu, vatandaşların bu hakları bilmesi, yeri geldiğinde hakkını arayabilmesi için birkaç yıl geçmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Siz böyle diyorsunuz ama Sağlık Bakanlığı’nın bu alanda açtığı çağrı merkezi olan 184, ayda 1-1,5 milyon kişi tarafından aranıyor.

Ama bu hattın gerçekten bir hasta hakkı ihlali nedeniyle mi yoksa “Hemşire bana şöyle dedi, doktor kaşını çattı” düşüncesiyle mi arandığını bilmiyoruz.

“Özelde tedavi ve ilaca

erişim kolaylığı, sağıktaki başarı algısının en önemli nedenleri”

Özel sağlık sektörünün kamu hizmeti vermeye başlaması...

Bu madde, hükümetin sağlık alanında yaptığı en başarılı işlerinden biri. Biri bütün eczanelerden ilaç alma imkânı, öteki de bu. Reform denebilecek, sağlık alanındaki başarı algısının da en önemli nedeni bu.

Kalite standartları...

Bu alan da eğitimle, bilinçle ilgili bir şey. Vatandaşın büyük bir bölümü için henüz pek bir şey ifade etmiyor.

Eskiden Bağkur, SSK ve Emekli Sandığı diye üç farklı sağlık şemsiyesi vardı. Şimdi artık SGK var. Kamu sigorta sisteminin birleştirilip kapsamının geliştirilmesi nasıl algılanıyor?

Diyaliz hastalarının ambulanslarla evinden alınıp ambulansla evine bırakılmaları, engellilerle ilgili evde verilen sağlık hizmeti elbette seçimde bir karşılık bulmuştur. Türkiye’de belediyelerle ilgili zaman zaman çalışmalar yapıyoruz. Bazı belediyelerin sadece vatandaşın ayağına sağlık hizmetini götürdüğü için ya da sadece diyaliz hastasını evinden alıp evine bıraktığı için çok başarılı olarak algılandığını gördük.

Son madde. Az önce de teğet geçtik, ilaca daha kolay ulaşım ve ilaç fiyatlarının düşmesi...

Hükümetin en başarılı icraatı sağlık. Sağıktaki da en başarılı işlerden birincisi istediğin doktora gitmek, ikincisi istediğin eczaneden ilacı almak. Şimdilerde gündemde aile hekimliği var. Yarın evde sağlık hizmetlerinin kapsamının geliştirilmesini konuşacağız belki.

“Tam güne karşı çıkan doktorlar E-5’te metrobüse karşı çıkanları andırıyor”

Son olarak tüm bu konulara hekimlerin gözüyle bakmaya çalışalım. TUIK ve öteki anketler, vatandaşların sağıktaki memnuniyetlerinin arttığını ortaya koyuyor. Ancak sağlık çalışanları ve bilhassa doktorlar arasında bir memnuniyetsizlik var. Pek çok eylem yapıldı. Siz ne dersiniz, bu bir tezat değil mi?

Değil. Bu durumu çok güzel bir benzetme ile açıklamak istiyorum: Ben İstanbul Belediyesinin icraatların memnun değilim. Karşıda işim oluyor ve arabamla Bakırköy’e, havalimanına 2 saatte gidebiliyorum. Çünkü E5’i bir şerit daraltıp metrobüs koydular. Ama bu

“Seçimde, ‘Acaba aile hekiminden başka kimseye gidebilecek miyim’ diye bir endişe var. Performans ölçümü sistemine karşı olumsuz bir kanaat var. Kamu hastanelerinin modernleştirilmesi halkın ruh halini düzeltiyor. Bazı belediyelerin sadece diyaliz hastasını evinden alıp evine bıraktığı için çok başarılı algılandığını gördük. Özelde tedavi ve tüm eczanelerden ilaç alma imkânı, sağıktaki başarı algısının en önemli nedenleri.”

nun yanında metrobüs ile evine, işine hızlıca giden milyonlar var. Sağlık alanında vatandaşın memnun eden bazı uygulamaların, sağlık çalışanlarında memnuniyetsizliğe neden olmasının nedeni de tıpkı böyledir. Sağlık alanında çalışanlar benim gibiler, metrobüse binenler ise geniş seçmen yığınları. O hekimlerin de benim gibi düşündüklerini sanıyorum. Yani kendi günlük yaşamlarını, kendi menfaatlerini düşündüklerini sanıyorum.

Hekim olsaydınız siz ne yapardınız?

Ben de tam gün yarasına şiddetle karşı çıkardım. Bugün bir hastanenin yanında özel muayenehanemde 150-200 liraya, bazı yerlerde daha yüksek ücretlere günde 3-4 tane hasta baksam fena olmazdı yani. Doktorların tam gün yarasına karşı çıkmalarını çok doğal ve insani buluyorum. Ama Türkiye’de kaç bin tane hekim var, kaç milyon seçmen var...

Sağlık personelinin tam gün çalışmasını öngören yasa, toplumun ve hekimlerin siyasal davranışlarını sizce nasıl etkiledi ya da etkiler?

Toplum, “Helal olsun adamlara. Bizim için yeni bir hizmet getirdi. Tüm doktorları bize hizmet için seferber etti” diyecekken, bugün hekimler arasında bir araştırma yapılsa herhalde oy tercihlerinde toplumun geneliyle ters bir istikamette seyir olacağını görürüz. Bunu da doğal karşılamak lazım.